

Streszczenie

W pracy doktorskiej podejmuję próbę opisanego źródeł mojego malarstwa. Pojawiają się w niej liczne opisy ważnych dla mnie miejsc, znanych mi również z autopsji, wątki autobiograficzne, nawiązania do literatury przedmiotu oraz wnioski i autorefleksja będąca pewnego rodzaju manifestem mojej postawy jako badacza i pasjonata architektury i sztuki. Głównym tematem moich poszukiwań jest gotyk, a w szczególności jego forma ceglana z pobrzeża Bałtyku - tzw. backsteingotik. Jego obiekty i przykłady pojawiają się w większości moich prac. Jako malarz skupiam się w obrazie przede wszystkim na formie, przestrzeni, konstrukcji i kolorze.

W części zatytułowanej „Źródła” przedstawiam główne obszary moich zainteresowań pozamalarskich, mających jednak bezpośredni wpływ na to co tworzę. Dzięki podróżom i wyprawom, głównie po Pomorzu Zachodnim, Meklemburgii i Brandenburgii, poznałem dziesiątki, jeśli nie setki miast i miasteczek, w których czerwona cegła, nawet obecnie, ma decydujący wpływ na ich obraz i charakter.

W kolejnej części pt. „Rzut aksonometryczny” wyjaśniam genezę nowej formy, która powstała w wyniku moich poszukiwań i została zrealizowana w dużej części prac. Zastosowanie idei „architektonu” stało się zasadniczym zwrotem w moim malarstwie. Zrywam w nim z dotychczasowym tradycyjnym podejściem do realizmu w obrazie, które wydało mi się nieadekwatną i niewystarczającą formą wypowiedzi dla ukazania istoty czy też idei malowanych obiektów. Zmiana ekspresji okazała się konieczna. Poprzez próbę znalezienia malarskiego skrótu i znaku mogę precyzyjniej ująć istotę moich poszukiwań. Asceza i synteza środków ekspresji pozwoliły mi na uniknięcie anegdoty i innych typowych cech dla ilustracji, które mogą zakłócać przekaz. Nie mam jednak żadnych recept i sposobów na dobry obraz. Doświadczam tego za każdym razem, gdy stoję przed nowym płótnem.

W części pt. „Backsteingotik” zwracam uwagę na wyjątkowy charakter i znaczenie gotyku ceglanoego w całej sztuce średniowiecza. Język ceglany gotyku z Pomorza Zachodniego jest wyjątkowy, czasem nawet awangardowy, a ma swoje głębokie korzenie w budownictwie całego Niżu Bałtyckiego z XIII - XV wieku.

Ostatnia część pt. „Nowa rzeczywistość” to sentymentalna podróż w świat wspomnień i osobistych doświadczeń. Przywołuję w niej szereg faktów z historii i odbudowy Pomorza. Moim zdaniem żywa tkanka obiektów architektonicznych prezentuje

narzucone przez projektantów różne role i znaczenia, lecz nawet obecnie pełne skazy, ubytków czy zniszczeń gotyckie lica z Pomorza Zachodniego są symbolami i nieśmiertelnymi elementami kultury i sztuki, bez których nie wyobrażam sobie rodzimego pejzażu.

Summary

The written piece has provided a comment on my pictures, and an attempt to describe the roots of my painting as for this moment. I have presented a number of descriptions of the locations being of great significance for me that I know from personal observation; autobiographical motives, references to the subject matter oriented literature, including the conclusions and self-reflection offered as a certain sense of a manifesto of my approach, from the point of view of a researcher and fan of architecture and art. I have mainly focused on the Gothic style, in particular on its red brick variant, originating in the Baltic Sea Coast. Backsteingotik has been the main topic of my oeuvre, while as a painter I have been mainly preoccupied with the form, space, construction and palette.

The part entitled “roots” has presented primary areas of my outside painting interests that have had a direct impact on what I have been doing. Owing to my trips and jaunts, mainly to the Western Pomerania, Mecklenburg and Brandenburg, I have visited dozens, if not hundreds of cities and small towns, where red brick constructions still determine their character which is of the utmost significance for me.

A subsequent part, entitled "axonometric projection", explains the origin of the form visible in a considerable number of my pieces. The resultant “architektons” have marked a substantial turn in my oeuvre. I departed from my previous realistic approach, as I considered this an insufficient form of expression. I came to the conclusion that a shift of approach was necessary in order to get closer to the core, or an idea of the painted objects. By means of an attempt to find the painting related sign, I am in the position to define more precisely the essence and purpose of my pursuits. The brevity and synthesis allowed for skipping all elements of an anecdote and features typical of an illustration that could have disturbed the message. Nonetheless, there are no recipes or ways to paint a good picture. I experience this every single time while I am facing a new, blank stretcher.

The subsequent part, entitled “Backsteingotik”, has been focused on the exceptional nature and significance of the red brick Gothic style in all Medieval art. The language of the Western Pomerania red brick Gothic is unique, occasionally

it seems quite avant-garde, reflecting far traces of the architecture typical of the whole Baltic Lowlands, going back to the 13th, 14th and 15th century.

The closing part, entitled “The New Reality”, offers a sentimental journey to the world of memories and personal experiences. Here, I have brought back a whole series of examples from history and reconstruction of the Pomerania region. In my opinion architectonic objects – being a living tissue – carry numerous meanings apart from the functions indicated by their designers. The Gothic wall faces in Western Pomerania, still blemished and full of flaws, have been turned into symbols and immortal elements of culture and art, without which I could not imagine the native landscape.

